

BOSNA I HERCEGOVINA

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA

**Program rada Fonda za zaštitu okoliša Federacije Bosne i
Hercegovine za 2010. godinu**

Sarajevo, januar 2010.

Generalne informacije

Djelatnost Fonda, izvori finansiranja i namjena sredstava

Fond za zaštitu okoliša FBiH je osnovan Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša (Službene novine FBiH broj 33/03).

Svoju djelatnost Fond ostvaruje u suradnji s nadležnim tijelima državne uprave, jedinicama federalne i lokalne samouprave, stručnim i naučnim institucijama.

Djelatnost Fonda obuhvata poslove u vezi sa pribavljanjem sredstava, poticanjem i finansiranjem pripreme, provedbe i razvoja programa, projekata i sličnih aktivnosti u području očuvanja, održivog korištenja, zaštite i unapređenja stanja okoliša i korištenja obnovljivih izvora energije, a posebno:

- Stručne i druge poslove u vezi sa pribavljanjem, upravljanjem i korištenjem sredstava Fonda,
- Posredovanje u vezi sa finansiranjem zaštite okoliša iz sredstava stranih država, međunarodnih finansijskih institucija i tijela, te domaćih i stranih pravnih i fizičkih lica,
- Pružanje stručnih usluga u vezi sa finansiranjem zaštite okoliša,
- Vođenje baze podataka o programima, projektima i sličnim aktivnostima u području zaštite okoliša, te potrebnim i raspoloživim finansijskim sredstvima za njihovo ostvarivanje,
- Poticanje, uspostavljanje i ostvarivanje saradnje sa međunarodnim i domaćim finansijskim institucijama i drugim pravnim i fizičkim licima radi finansiranja zaštite okoliša, u skladu sa Federalnom strategijom zaštite okoliša, planovima zaštite okoliša donesenim na osnovu Strategije, međunarodnim ugovorima čija je članica Bosna i Hercegovina, te drugim programima i aktima u području zaštite okoliša,
- Obavljanje i drugih poslova u vezi sa poticanjem i finansiranjem zaštite okoliša utvrđenih Statutom Fonda.

Izvori finansiranja

Prihodi Fonda za finansiranje zaštite okoliša, u skladu sa ovim zakonom, osiguravaju se iz:

- Naknada zagađivača okoliša,
- Naknada korisnika okoliša, te
- Posebne naknade za okoliš koja se plaća pri svakoj registraciji motornih vozila.

Prihodi Fonda osiguravaju se i iz:

- Sredstava ostvarenih sa osnova međunarodne bilateralne i multilateralne saradnje u zemlji na zajedničkim programima, projektima i sličnim aktivnostima u području zaštite okoliša,
- Budžeta Federacije BiH,
- Kredita banaka,
- Sredstava iz zajmova i pozajmica drugih pravnih lica i finansijskih institucija,
- Donatorskih sredstava i drugih vidova podrške,
- Poslovanja Fonda (naknada za obavljene usluge, otplate glavnica, kamata i dr.),
- Drugih izvora sredstava određenih posebnim zakonom, drugim propisom ili Ugovorom.

Namjena sredstava

Sredstva Fonda koriste se za finansiranje zaštite okoliša, a posebno:

- Zaštitu očuvanje i poboljšanje kvaliteta zraka, tla, voda i mora, te ublažavanje klimatskih promjena i zaštitu ozonskog omotača,
- Saniranje, poticanje, izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada,
- Iskorištavanje vrijednih svojstava, te obrade otpada,
- Zaštitu i očuvanje biološke i pejzažne raznovrsnosti,
- Provođenje energetske programa,
- Programa razminiravanja,
- Unapređivanje i izgradnju infrastrukture za zaštitu okoliša,
- Poboljšanje praćenja i ocjenjivanja stanja okoliša, te uvođenja sistema upravljanja okolišem,
- Poticanje održivog korištenja prirodnih dobara,
- Poticanje održivih privrednih djelatnosti, odnosno održivog ekonomskog razvoja,
- Poticanje istraživačkih, razvojnih studija, programa, projekata i drugih aktivnosti, uključujući i demonstracijske aktivnosti.

PROGRAM RADA ZA 2010. GODINU

U skladu sa članom 30. Zakona o Fondu za okoliš (Službene novine FBiH, br.33/03) , izrađen je nacrt programa rada Fonda za 2010. godinu. Programske aktivnosti su svrstane u logičke srodne grupe, koje treba da omoguće paralelnu implementaciju i efikasno korištenje vremena predviđenog za pripremu za svrsishodno djelovanje Fonda (prikupljanje sredstava i otvaranje investicija).

Tako se ovaj program sastoji iz:

- I. Programske aktivnosti unutar Fonda,**
- II. Analiza postojećeg stanja i trenutne aktivnosti (investicije, projekti itd. na polju zaštite okoliša u F BiH,**
- III. Programske aktivnosti sa nadležnim institucijama u zemlji i inostranstvu, identifikacija i povezivanje sa domaćim i međunarodnim izvorima finansiranja,**
- IV. Uspostava saradnje sa nevladinim organizacijama, ekološkim društvima i drugim asocijacijama,**
- V. Saradnja sa akademskim institucijama u cilju nalaženja optimalnog pravca djelovanja u oblasti održivog razvoja,**
- VI. Uspostavljanje saradnje sa svim sredstvima informisanja.**

I. PROGRAM AKTIVNOSTI UNUTAR FONDA

- I. 1. Program organizacione i fizičke upostave Fonda,
- I. 2. Program rada u oblasti pripreme opštih akata Fonda,
- I. 3. Program rada u oblasti finansija,
- I. 4. Program rada u oblasti realizacije projekata.

I. 1. PROGRAM ORGANIZACIONE I FIZIČKE USPOSTAVE FONDA

Kako je ovo prva godina praktičnog djelovanja Fonda, Programom rada su obuhvaćene elementarne aktivnosti na organizacionoj i fizičkoj uspostavi institucije Fonda. Ovo podrazumijeva slijedeće aktivnosti:

- obezbjeđenje adekvatnog radnog prostora,
- nabavku neophodne opreme i informacionih programa (softvera) radi izrade web stranice,
- popunjavanje fonda kvalitetnim kadrovima iz oblasti okoliša, zakonodavstva, finansija i drugih srodnih oblasti,
- izrada analize postojećeg stanja za svaku oblast (zakonodavstvo, finansije, projekti),
- izradu programa rada na bazi analiza zatečenog stanja u navedenim oblastima
- započinjanje konkretnih aktivnosti iz djelokruga djelovanja Fonda (pokretanje aktivnosti uspostave registra obveznika plaćanja naknada, formiranje kriterija za dodjeljivanje projekata itd.),
- uspostavljanje saradnje sa nadležnim institucijama u zemlji i inostranstvu i

identifikacija i povezivanje sa domaćim i međunarodnim izvorima finansiranja.

I. 2. PROGRAM RADA U OBLASTI PRIPREME OPŠTIH AKATA FONDA

Aktivnosti iz područja donošenja akata Fonda

1. Prijedlozi i usvajanje općih akata (pravilnika Fonda) ,
2. U saradnji sa resornim ministarstvima, izrada regulativa u oblasti određivanja naknada,
3. Izrada programa za vođenje registra obveznika.

I. 2.1.1. Realizovane aktivnosti

U periodu 2006-2009. Godina, Upravni odbor Fonda je usvojio sljedeće akte :

- Statut Fonda za zaštitu okoliša Fedearacije BiH, na koji je Vlada FBiH dala saglasnost
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Fonda,
- Poslovnik o radu Upravnog odbora.

I. 2.1.1.2. Izrada prijedloga nedostajućih pravilnika i drugih akata Fonda

- Pravilnik o radu,
- Pravilnik o plaćama i naknadama,
- Pravilnik o finansijskom poslovanju,
- Pravilnik o finansijskom psolovanju i računovodstvu,
- Pravilnik o radu pisarnice,
- Pravilnik o unutrašnjem nadzoru,
- Pravilnik o arhivskoj građi,

- Pravilnik o zaštiti na radu,
- Pravilnik o službenoj i poslovnoj tajni,
- Pravilnik o znaku Fonda,
- Pravilnik o uslovima koje moraju ispunjavati korisnici sredstava Fonda,
- Pravilnik o uslovima i načinu dodjele zajmova ili pozajmica i drugih sredstava Fonda,
- Pravilnik o postupku objavljivanja natječaja i odlučivanja o odabiru korisnika,
- Pravilnik o načinu praćenja namjenskog korištenja sredstava Fonda i ugovorenih prava i obaveza,
- Pravilnik o mjerilima za ocjenjivanje zahtjeva za dodjelu sredstava odnosno programa, projekata i drugih aktivnosti.

I. 3 PROGRAM RADA U OBLASTI FINANSIJA

Aktivnosti iz područja finansija planirane su kroz dvije programske aktivnosti:

1. Služba za računovodstvo
2. Finansijska podrška projektima

I. 3.1. Služba za računovodstvo

Uspostava svih redovnih aktivnosti koje su navedene u organizacionoj šemi.

I. 3.2. Finansijska podrška projektima

- Uspostava sistema komunikacije sa partnerskim institucijama na svim nivoima,
- Pokretanje aktivnosti uspostave registra obveznika plaćanja naknada,
- Kreiranje sistema za praćenje izvora prihoda (u saradnji sa FMOIT),
- Planiranje prihoda Fonda FBiH,

- Sudjelovanje u pripremi finansijskih kriterija za dodjelu sredstava Fonda (bankovne garancije itd.),
- Praćenje korištenja alociranih finansijskih sredstava za projekte.

I. 4. PROGRAM RADA U OBLASTI REALIZACIJE PROJEKATA

1. Praktičnoj realizaciji projekata svakako treba predhoditi sveobuhvatna faza pripreme koja će biti usmjerena na:
 - izradu metodologije realizacije projekata,
 - izrada smjernica za izradu projektnih prijedloga,
 - formiranje baze podataka za projekte i programe.
2. Paralelno sa ovom fazom planira se:
 - kontinuirano praćenje stanja na terenu, po pojedinim oblastima iz djelokruga zaštite okoliša,
 - analiza dosadašnjih ulaganja po pojedinim terenima,
 - identifikacija potreba na terenima.
3. Nakon identifikacije potreba slijedi započinjanje realizacije projekata koja obuhvata:
 - Priprema kriterija za natječaje za projekte

(Općim aktima Fonda utvrđuju se uvjeti koje moraju ispunjavati i korisnici sredstava Fonda, uvjeti za dodjelu zajmova ili pozajmica i drugih sredstava Fonda, mjerila za ocjenjivanje zahtjeva za dodjeljivanje sredstava Fonda, odnosno programa, projekata i sličnih aktivnosti, način praćenja namjenskog korištenja sredstava i ugovorenih prava i obaveza, te druga pitanja od značaja za dodjeljivanje i korištenje sredstava Fonda).

- Raspis konkursa za projekte
- Odabir projekata u skladu sa određenim kriterijima
- Alociranje sredstava po odabranim projektima
- Monitoring i evaluacija projekata

II. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA

1. U saradnji sa resornim ministarstvom prikupljanje svih relevantnih podataka o stanju okoliša u svim oblastima,
 - 1.1. Uspostava baze podataka zagađivača i ostalih relevantnih korisnika,
2. Analiza stanja investicija u pojedinim oblastima od strane domaćih i međunarodnih institucija,
3. Analiza stanja projektne dokumentacije i njen stepen pripreme,
4. Identifikacija i moduliranje trenutno opasnih oblasti koje mogu proizvesti štetu opasnu po živote ljudi i okoline,
5. U saradnji sa nadležnim institucijama izrada planova u slučaju nesreće.

III. SARADNJA SA NEVLADINIM SEKTOROM

1. Uspostava partnerskog odnosa sa nevladinim organizacijama u cilju sinhronizacije aktivnosti,
2. Saradnja sa ekološkim društvima unutar sektora obrazovanja i van njega,
3. Izrada baze podataka ekoloških društava i sekcija. Praćenje njihovog rada i aktivno sudjelovanje u edukaciji i finansijskoj pomoći.

IV. PROGRAMSKE AKTIVNOSTI U ZEMLJI I INOSTRANSTVU

1. Čvrsta saradnja sa resornim Ministarstvom turizma i okoliša, kao i sa drugim ministarstvima unutar Vlade, u cilju pripreme i usvajanja potrebne zakonske regulative u oblasti zaštite okoliša,
2. Izrada baze podataka i analiza trenutnog stanja aktivnosti domaćih i stranih investicijskih projekata na polju zaštite okoliša, u cilju koordinacije aktivnosti,
3. Uspostava saradnje sa fondovima za zaštitu okoliša u zemlji i inostranstvu u cilju razmjene iskustava i koordinacije zajedničkih projekata,
4. Uspostavljanje čvrstih odnosa sa Brčko Distriktom, Fondom za zaštitu okoliša Republike Srpske, te kantonalnim fondovima;

5. Uspostava direktnih kontakata sa organizacionim strukturama Evropske unije i Svjetske banke, MMF-om i drugih Fondova za pristup raspoloživim finansijskim sredstvima istih,
6. Kontinuirani monitoring u skladu sa savremenim svjetskim normama zaštite okoliša.

V. SARADNJA SA AKADEMSKIM INSTITUCIJAMA

1. Koordinacija pomenutih aktivnosti nezamisliva je bez angažovanja akademskih institucija i referentnih pojedinaca u cilju nalaženja optimalnog rješenja održivog razvoja,
2. angažovanje akademskih institucija i pojedinaca na izradi projekata, studija itd, putem komisija u aktivnostima Fonda.

VI. SREDSTVA INFORMISANJA

1. Fond će sve aktivnosti otvoriti prema sredstvima informisanja, putem web stranice i drugih oblika informisanja,
2. Saradnjom sa sredstvima informisanja težiti će se stvaranju pozitivne klime pravilnog i objektivnog informisanja javnosti o svim aktivnostima i eventualnim problemima,
3. Izrada raznih biltena, promotivnih materijala itd.

